

Collegevoorstel

Collegevoorstel Conceptlijst monumentale en waardevolle bomen gemeente Leeuwarden 2023

Zaaknummer: 2023-025024

Aanleiding

In de gemeente Leeuwarden worden monumentale en waardevolle bomen extra beschermd. De uitwerking van dit beleid is terug te vinden in de APV, de beleidsregel 'Nadere regels bomen en compensatie groen', in bestemmingsplannen en via de lijst met monumentale en waardevolle bomen. Op die lijst staan alle waardevolle en monumentale bomen in de gemeente, zowel op openbaar als particulier terrein. Deze lijst wordt eens in de 3 of 4 jaar geactualiseerd. De laatste lijst is vastgesteld op 10 december 2019.

Criteria

Volgens de Algemene Plaatselijke Verordening is een monumentale boom een beschermwaardige houtopstand met een leeftijd van minimaal 80 jaar en/of met een unieke of zeer bijzondere meerwaarde en functie of status voor de omgeving, zoals vermeld op de door het bevoegd gezag vastgestelde lijst met monumentale bomen;

Een waardevolle boom is een beschermwaardige houtopstand met een leeftijd van minimaal 40 jaar en/of met een, als structuur of individuele boom of bomengroep, belangrijke meerwaarde en functie of status voor de omgeving, zoals vermeld op de door het bevoegd gezag vastgestelde lijst met waardevolle bomen.

Op de lijst staan daarnaast ook herdenkingsbomen. Deze bomen hebben een belangrijke meerwaarde en functie of status voor de omgeving. Voor 'nieuwe' bomen op de lijst geldt verder dat er op basis van de boomveiligheidscontrole geen levensbedreigende zaken te verwachten zijn en dat de boom, afhankelijk van de situatie, nog tenminste 10 jaren mee kan.

Gemeentelijke monumentale en waardevolle bomen

De gemeente Leeuwarden controleert de bomen door middel van een 3 jarige cyclus op conditie en veiligheid. Aan de hand van deze inspecties worden de bestanden bijgewerkt. Ook worden waar nodig onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd of extra maatregelen getroffen zoals beluchting en bemesting van de wortels of het geven van water.

Soms is kap helaas noodzakelijk, zoals bij onherstelbaar zieke of beschadigde bomen of door stormen. In de afgelopen periode moesten de meeste bomen gekapt worden vanwege de essentaksterfte. Verder heeft de Kastanjabloedingsziekte een aantal bomen geveld.

Particuliere eigenaren

In de praktijk blijkt dat particuliere eigenaren er niet altijd van op de hoogte zijn dat hun boom op de lijst staat. Om die reden is er bij deze actualisatieronde voor gekozen om alle particulieren per brief te informeren dat zij eigenaar zijn van een of meer monumentale en/of waardevolle bomen

die op de lijst staan. Daarbij is uitleg gegeven over wat dit voor hen betekent, namelijk:

- de bomen zijn kapvergunning plichtig;
- eigenaren van monumentale bomen hebben om de 2 jaar recht op gratis inspectie en klein onderhoud vanaf de grond;
- de waardevolle en monumentale bomen worden, voor zover de locatie toegankelijk is, in ieder geval meegenomen in de inspectiecyclus. Eigenaren kunnen een actueel rapport opvragen van hun boom/bomen;
- bij kap moet een financiële compensatieverplichting van € 2000,- per boom betaald worden, tenzij er een veiligheidskwestie speelt of er sprake is van een onherstelbaar zieke of (niet opzettelijk) beschadigde boom;
- bij het opnieuw vaststellen van de lijst wordt de boom weer gecheckt.

De eigenaren hebben de mogelijkheid gekregen om binnen 3 weken te reageren. Hiervan hebben verschillende eigenaren gebruik gemaakt. Een eigenaar heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om een bijdrage te vragen voor het onderhoud.

Vier particulieren hebben verzocht hun boom van de lijst te halen. Een eigenaar gaf daarnaast aan geen voordeel te zien in plaatsing op de lijst. Deze bomen waren in alle gevallen in slechte staat. De bomen zijn van de lijst gehaald.

Het kerkbestuur van Warstiens ziet ook geen meerwaarde in plaatsing op de lijst van de bomen rond hun kerk. Deze bomen hebben echter een zeer beeldbepalende functie. Insteek is daarom dat ze op de lijst horen.

Overzicht actualisatie

Vastgestelde lijst	2019	2023	Toe- /afname
Gemeentelijke monumentale bomen	356	351	-5
Particuliere monumentale bomen	394	467	73
Gemeentelijke waardevolle bomen	1440	1399	-41
Particuliere waardevolle bomen	231	227	-4
Totaal	2421	2442	23

Onderzoeksvraag

Ook bij deze actualisatieronde kwam in gesprekken met verschillende eigenaren het verzoek om ondersteuning bij het onderhoud. Zoals ook opgenomen in het collegeprogramma en de Omgevingsvisie: bomen en groen zijn belangrijk, onder andere voor een leefbare gemeente, voor biodiversiteitsherstel, klimaatadaptatie en gezond leven. In dat kader gaan we onderzoeken of er mogelijkheden zijn om particulieren deels te ondersteunen bij het onderhoud van hun monumentale bomen.

Voorstel

Voorgesteld wordt om de concept-lijst van monumentale en waardevolle bomen gemeente Leeuwarden 2023 vrij te geven voor ter inzage legging op basis van de gemeentelijke inspraakverordening.

Daarmee krijgen alle particuliere eigenaren (nogmaals) de gelegenheid te reageren op plaatsing van hun boom of bomen op de lijst. Eventuele ingekomen zienswijzen worden verwerkt waarna de definitieve lijst ter

Blad 3

vaststelling aan uw college ter vaststelling wordt voorgelegd. Vervolgens zal de lijst worden gepubliceerd.